

ПОЗОРИШТЕ

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази свака о дану сваке представе на по Тавака. — Стои за Нови Сад 40, а на страну 60 н. месечно. — Претплатна се шаље Крнелу Јовановићу, који се из љубави према позоришту примно да разашиље овај лист.

КРАЉ ЛИР.

(Наставак.)

ПОЈАВА СЕДМА.

Двориште пред албанијевом палатом.

Гонерила и Освалд.

Гонерила.

Мој је отац тукао ми слугу,
Што је овај викај на будалу
Његовога због брђања неког?

Освалд.

Јест, милостива госпо!

Гонерила.

Он ме једи и дају и ноћу,
И тренута сваког, непрекидно.
Али више то трпет' не могу,
Данас с њиме ни говорит' не ћу!
А кад с' амо из лова поврати,
Ти му реци, да сам пешти слаба,
За то ни с ким говорит' не могу;
А што с' тебе — твоје службе тиче,
Добро памти: немој на спрам њега
Указиват' никакву поизносност,
Нити ревност свога услужења,
На не бој се, ја ћу те бранити!

(Из даљине чују се ловачки рогови.)

Освалд.

Светла госпо, ето га где с' враћа
Са људима својима из лова!

Гонерила.

Чин' се невешт, ти и други момци
На спрам њега владајте се вољно;
А рече ли, да му с' не допада
То, што с њиме тако поступамо,
Онда може оставит' нас лако,
На нек иде другој кћери својој;
Ал' и она мисли са мном једно,
Добро знаде шта ће с њим да ради,
Нит' је треба учити о томе!
Сад разуми што сам говорила!

Освалд.

Све разумем, милостива госпо!

Гонерила.

Овог часа и сестри ћу писат',
Нек је сиремна; по примеру моме,
Нема сумње, и она ће поћи!
Сад одлази — нареди да ручам!

(Оде она па једну, а он па другу страну.)

ПОЈАВА ОСМА.

Кент (са свим прерушен, сам.)

Испадне л' ми само то за руком,
Да ме нико по гласу не позна:
То ће онда и мој план за цело
Достигнути своје добре цели!
Прогнат' Кенте! Кад бих само мог'о
Ти, као слуга останути овде!
Господара, кога тол'ко љубиш,
Ко ј' те прокле, верно ћеш да двориш,
Неуморно, свим силама својим,
Све, што год ти наложио буде!

(Чују се ловачки рогови.)

ПОЈАВА ДЕВЕТА.

Лир долази са неколико витеzова и прећашњи.

Не ћу ни тренута да чекам! Иди одмах, и реци
им, тека је све спремно, јер ето мене одмах да
ручам! (Један витез оде.) Хеј, ти, ко си ти?

Кент.

Човек, господару!

Лир.

Шта хоћеш ти од нас? Кажи нам, шта си учио!

Кент.

Учио сам, да не будем ништа више, но што сам,
а то је, да верно вршим све оно, што ми се за-

поведи или повери, да слушам поштене јуде, — и на послетку, учио сам да не гутам златне удице.

Лир.

Па шта си ти?

Кент.

Ја сам честит човек, господару, и тако сиромах, као краљ.

Лир.

Ако си ти заиста, као његов поданик, тако сиромах, као што је он као краљ, онда си ти сувише сиромах. Шта желиш даље од нас?

Кенет.

Службе, господару!

Лир.

Службе, а коме би ти служио?

Кент.

Вама, господару!

Лир.

Мени даље, — а познајеш ли ти мене?

Кент.

Не, господару, ал' има нешто на вама, што ме заиста гони, да вас господаром називам.

Лир.

А то је?

Кент.

Племенито лице ваше.

Лир.

Колико ти има година?

Кент.

О, господару, нисам тако млад, да се у мене каква девојка заљуби, а нисам баш ни тако матор, па да се под старост заљубим — већ сам четрдесет и осам избројао од рођења.

Лир.

Добро даље, остани овде, па ако ми се и после ручка допаднеш као сад, онда ћуте за цело примити у службу, — а сад на ручак! Ал' где је онај лунеж, моја будала? Иди и реци му нека одмах амо дође! (Један витез оде. Освалд прелази преко позорнице; Лир виче за њим.) Хеј, ти рођаче! Чујеш ли ти? Где је моја ћерка?

Освалд (и не стаје већ узгред говори.)

Опростите! (Оле.)

Лир.

Шта рече? — Одмах ми зовите дедака овамо! (Један витез оде за Освалдом.) Где ли је моја будала? Јоште га нема! Та ваљда није све поспало у овој кући? — (Витез се поврати који беше изашао за Освалдом.) Куд оде та ула?

Витез.

Милорде, кад га звак да се врати на вашу заповест, он ми само рече, да је ви ваша данас нешто зловољна.

Лир.

Али што нитков не дође амо, кад га ја зовем?

Витез.

Не хтеде, господару! Само што ми тако рече, па оде даље и не осврну се.

Лир.

Како велиши? Он не хтеде!

Витез.

Господару, ја не знам шта је овим људима од некога времена, ал' све ми се чини, као да се и не поступа с вашим величанством онако како треба; управо и не хају за дужност своју, која им пристоји у вашем присуству. Така немарност не опажа се само на млађим укућанима, већ и на са- моме војводи, а нарочито на вашој ћерци.

Лир.

Мислиш?

Витез.

Извин'те, господару, ако се у томе варам.

Лир.

Ћути, не говори о томе! Иди и кажи мојој ћерци, да желим с њоме данас да говорим. (Витез оде. Освалд се враћа и хоће опет брзо да пређе преко позорнице.) Гле господина, ево га већ једанпут! Је с' чуо, ти, море, ко сам ја?

Освалд.

Миледин отац!

Лир.

Миледин отац! Милордов ула! Кошилане, ниткове, уло последња! (Наставиће се.)

Д В Е С Л А В Н Е Ж Е Н Е.

У Théâtre français (француском народном позоришту) у Паризу беше једно од најејајнијих већери. Улазнице биле распродане све; у партеру, у ложкама, на галеријама скучио се одабран свет,

све први вејтаци и књижевници, и прве уметнице и књижевнице, — било је то 20. фебруара 1830. Виктора Ига жалостица игра „Хернани“ приказаће се тог вечера први пут.

Пажњом гојемом свако је једва чекао, да се почне представа тога комада, о којем се већ у напред много говорило. У тај пар отворе се вратоца ложија једној првога реда, и две женскиње, млађа и старија, уђоше унутра.

Прва је била сјајна, дивотна лепота. Около дивно сведене главе, са очима светлим, приљубила се бујна коса, најкрасније отворено смеђа, на затиљку оплетена и савита у грчку пунђу, а проста, бела хаљина јој лепиш доликовала са малије јасно плава цвета. На једаред све ту занеми — као да је заборавило на позорницу и на жељно очекивану новину комада. Кланјајући се, сви у један мах очи бацише на њих две женске и у трирел загрми бурно: браво!

Ко је могао публику у Théâtre français пред представом комада ког, кад се приказује први пут, тако одушевити, мора да је личност необична. И доиста је то била та млада женска, која је онаку, велеизображену публику електрисала, кад би се год пред њом појавила, али није само њена ћул-лепота сваког очарајала и најодушевљеније овације изазивала, него су јој далеко веће биле особине и врлине духа јој, којима је човек, хтео не хтео, морао да одаје припозавања јавно.

С матером својом, удвицом главног некад по режије у Ахену за првога Наполеона, становала

је та слављена женска глава у кућици једној, у улици де Шаазељ. Стан јој беше, истина, теско-бан, али у укусно намештеним просторијама састајаше се све, што год беше на гласу књижевном. Причаше један од најславнијих похађача о томе овако: „Сваки се ту забављаше са свим слободно, пазећи цигло на часност и поштење, са свим равноправно, као што то бива само у републици духа и дара.“

И мати и кћи држаху се реда књижевнога. Њих обајве беху књижевнице; кћи, по 25-ој години у то доба изашла била на глас као песникиња, међу првима у Француској. Учена академија француска прочита у свечаној својој седници песму једну љену, а тибарска академија у Риму, што никад доnde женској у део не паде, изабраје за свог члана. Либерални јој једномишљеници увеличаше је од почасти надимком: „Вилом од Француске.“ Али као какав збор духовна и лепота слављаху је читава јата поштовача — „звезде влашићи, најславнији уметници и писци.“ Неисказани чари њене душе, дражи у провађању јој, свежина и бистроћа у појимању збиље и шале, са свим природно понашање у радости и жалости, иолет и занос одушевљења, као у какве видовите пророчице, — све је то привлачило те по духу јунаке тадање Француске к тој дивној лепоти девојци.

(Наставиће се.)

Э М С Т И Ј И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Границари.) У место „Госпође од Сен-Тропеза“ гледали смо 18. априла о. г. на нашој позорници „Границаре“, који су се морали потегнути, што се г. Ј. Сајевића изненада била разболела. Сирота управа, будима с толиким незгодама да се бори, само да одржи позориште, буд је позоришна дружина тако малена, да увек мора посебише за наше позоришне прилике удешавати сваки већи комад: сад јој је ето дошла и та невоља на врат, да глумци и глумице сваки час поболевају, а неки од њих и болују! Заиста тешка су то времена и ми желимо искрено управи, да их сретно претри, па да се теши, ако може, надом у бољу будућност.

О представи имамо толико рећи, да је са свим добро испала, ма да су улоге већином у новим рукама биле. Г. Д. Ружићка својом природном вештачки изведеном игром једва да је оставила које токо, које није засузило у сцени, када моли за милост своме мужу. За јад и тугу несретне

жене није могла изабрати згодније изразе у говору и крећању своме. Г. Марковић добро се држао уз своју Мацу као Андија, а при растанку с њоме потегао је био оне жице, које из срца долазе, па и у срце улазе. Ту топлину вљало би по где који пут да изнесе и у другим својим улогама, које захтевају говор од срца. Г. Јуришић згодним је потезима нацртао моралног пропалицу Саву Чујића изаслужује похвалу, што није у томе претерао. Г. Добриновић, шаљивчина Грга, и Ј. Хаџићева, весела собарица Каролина, лепо су позабавили публику, која им је често своје допадање изјављивала. Г. Лукић (Смиљанић), г. Зорић (обрштар), г. Ј. Поповићева (обрштарка), г. Божовић (Бочић) и сви остали много су до-принели складном игром својом, што су „Границари“ тако лепо усели. На послетку споменути нам је још и малу М. Максимовићеву, која је као обрштарева ћерка изазвала опште допадање у публике својом окретношћу и умиљатошћу.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

19. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТИПЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 25. АПРИЛА 1876.

ПО ДРУГИ ПУТ:

ЦРНОГОРЦИ.

ДРАМА У 3 ЧИНА, С ПЕВАЊЕМ, од Н. Н.

ОСОБЕ:

Мијо, старац	Лукић.
Јеврем, унук му	Јуришић.
Иван	Божовић.
Станко	Сајевић.
Марко, војвода	Зорић.
Ђура	Бунић.
Милош	Добриновић.
Вук	Марковић.
Дечко	* *
Стана, сестра јевремова	Б. Хаџићева.
Зајида, Туркиња	Л. Хаџићева.

Виште Црногорада. — Збива се у наше време.

Поштовани претплатници умољавају се, да би изволели исплатити први део своје претплате у књижарској трговини браће Поповића.

Улазнице се продају у писарници позоришној (стану матичном) од 9—12 пре подне и од 3—5 сахата после подне, а после на каси.

Поједини бројеви овога листа продају се обдан по 5 д. а. вр. у српској народној задружној штампарији, у позоришној писарници и увече на каси.

БОЛУЈУ: Д. РУЖИЋ и И. ПОПОВИЋ.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 И ПО САХАТА.